2025/192

29.1.2025

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2025/192,

9. september 2024,

tõendajate akrediteerimise menetluste kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2023/1805, mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/16/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta määrust (EL) 2023/1805, mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 14 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) 2023/1805 (mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/16/EÜ) ([2]) artiklis 14 on kehtestatud sätted tõendajate akrediteerimise kohta.

(2) Määruse (EL) 2023/1805 artikli 14 lõikega 5 on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada kõnealust määrust, kehtestades tõendajate akrediteerimiseks täiendavad meetodid ja kriteeriumid vähemalt järgmise osas: i) määruse kohaldamisalasse kuuluvate tõendamistoimingute akrediteerimise taotlus; ii) tõendajate hindamine riiklike akrediteerimisasutuste poolt; iii) riiklike akrediteerimisasutuste teostatav järelevalve, et kinnitada akrediteeringu jätkumist; iv) haldusmeetmed, mis võetakse vastu juhul, kui tõendaja ei vasta käesoleva määruse nõuetele, ning v) nõuded riiklikele akrediteerimisasutustele, et nad oleksid pädevad akrediteerima tõendajaid määruse kohaldamisalasse kuuluvate tõendamistegevuste jaoks, sealhulgas viide harmoneeritud standarditele.

(3) Määruse (EL) 2023/1805 artikli 14 lõikes 5 on märgitud ka, et sellistes delegeeritud määrustes täpsustatud meetodid ja kriteeriumid põhinevad artiklites 11, 12 ja 13 sätestatud tõendamispõhimõtetel ning asjakohastel rahvusvaheliselt tunnustatud standarditel.

(4) Määruse (EL) 2023/1805 artikkel 28 sisaldab sätteid delegeeritud volituste rakendamise kohta.

(5) Määruses (EL) 2023/1805 (mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ) on kehtestatud sätted tõendajate üldiste kohustuste ja tööpõhimõtete kohta (artikkel 12) ning tõendamisega seotud menetluste kohta (artikkel 13). Määruses määratakse kindlaks ka asjakohased tõendamistoimingud, sealhulgas seirekava ja muudetud seirekava hindamine (artikkel 11), arvutused ja FuelEU aruande tõendamine (artikkel 16), teabe registreerimine FuelEU andmebaasis (artikkel 19), paindlikkusmehhanismide kasutamise heakskiitmine (artiklid 20 ja 21) ning FuelEU vastavustunnistuse väljastamine (artikkel 22).

(6) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2024/2027 ([3]) (edaspidi „FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitlevas rakendusmääruses“) on täpsustatud eeskirjad määruses (EL) 2023/1805 osutatud tõendamistoimingute jaoks.

([1]) ELT L 234, 22.9.2023, lk 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (ELT L 131, 28.5.2009, lk 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj).
([3]) Komisjoni 26. juuli 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/2027 tõendamistoimingute kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2023/1805, mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L, 2024/2027, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2027/oj).

(7) Määruse (EL) 2023/1805 järgimise jälgimiseks tuleks luua kindel ja läbipaistev seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteem. Sellist süsteemi tuleks kohaldada mittediskrimineerival viisil kõikidele laevadele ja nõuda kolmanda isiku poolset tõendamist, et tagada kõnealuse süsteemi raames esitatud andmete täpsus.

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008 on kehtestatud terviklik raamistik vastavushindamistoiminguid tegevate vastavushindamisasutuste akrediteerimiseks. Kui määruses (EL) 2023/1805 ei ole sätestatud tõendajate akrediteerimise kohta erisätteid, kohaldatakse vastavalt määruse (EL) 2023/1805 artikli 14 lõikele 2 määruse (EÜ) nr 765/2008 ([4]) asjakohaseid sätteid.

(9) Erapooletuse ja tõhususe tagamiseks peaksid tõendajad olema sõltumatud ja pädevad juriidilised isikud, kelle on akrediteerinud riiklikud akrediteerimisasutused, mis on asutatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 765/2008. Tõendajatel peaksid olema ressursid, vahendid ja personal, mis vastavad selle laevastiku suurusele, mille suhtes nad käesoleva määruse alusel tõendamistoiminguid teevad. Tõendamisega tuleks tagada ettevõtjate seire ja aruandluse täpsus ja terviklikkus ning käesoleva määruse järgimine.

(10) Määruse (EÜ) nr 765/2008 alusel määratud riiklik akrediteerimisasutus peaks olema volitatud akrediteerima ja välja andma ametlikku arvamust selle kohta, kas tõendaja on pädev teostama FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse kohaseid tõendamistoiminguid, vastu võtma haldusmeetmeid, nagu akrediteeringu peatamine või tühistamine, ja teostama tõendajate üle järelevalvet.

(11) Samuti püüti saavutada kooskõla käesoleva delegeeritud määruse ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2023/2917 ([5]) vahel.

(12) Käesoleva määruse ettevalmistamiseks konsulteeris komisjon algatust „FuelEU Maritime“ käsitleva määruse rakendamise töörühmaga, mis tegutseb Euroopa säästva laevanduse foorumi (ESSF) allrühmana. See rühm loodi kooskõlas komisjoni tavapärase tavaga konsulteerida delegeeritud õigusaktide eelnõude ettevalmistamisel ekspertidega ja see koondab liikmesriikide eksperte.

(13) Lisaks konsulteeriti ESSFiga, mis hõlmab ka tööstust ja muid asjaomaseid organisatsioone, sealhulgas kodanikuühiskonda. Samuti konsulteeriti käesoleva määruse eelnõu üle ka ESSFi raames loodud laevanduse alternatiivse energia allrühmaga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

TÕENDAJATE AKREDITEERIMINE

Artikkel 1

Tõendajate akrediteerimine

1. Kui käesolevas määruses või määruses (EL) 2023/1805 ei ole sätestatud erisätteid tõendajate akrediteerimise kohta, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 asjaomaseid sätteid.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

([5]) Komisjoni 20. oktoobri 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/2917, milles käsitletakse tõendamistoiminguid, tõendajate akrediteerimist ja seirekavade heakskiitmist haldavate asutuste poolt vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli, ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2016/2072 (ELT L, 2023/2917, 29.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2917/oj).

2. Seoses akrediteerimise miinimumnõuete ja akrediteerimisasutusele esitatavate nõuetega kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 kohast harmoneeritud standardit, milles käsitletakse üldnõudeid vastavushindamisasutusi akrediteerivatele akrediteerimisasutustele ([6]).

Artikkel 2

Akrediteerimise ulatus

Tõendajate akrediteerimine hõlmab tegevusi, mis on seotud seirekavade hindamise, FuelEU aruannete ja osaliste FuelEU aruannete tõendamisega, kasvuhoonegaaside heite mahukuse nõuetele vastavuse kontrollimisega (arvutades välja pardal kasutatava energia kasvuhoonegaaside heite mahukuse, vastavusbilansi ja nõuetele mittevastavate sadamakülastuste arvu) ning FuelEU vastavustunnistuse väljastamisega, nagu on sätestatud määruses (EL) 2023/1805.

Artikkel 3

Akrediteerimise eesmärgid

Riiklikud akrediteerimisasutused hindavad artiklite 6–11 kohaselt akrediteerimise ja akrediteeritud tõendajate iga-aastase järelevalve käigus seda, kas tõendaja ja tema tõendamistoimingutega tegelevad töötajad:

a) on pädevad hindama seirekavasid, tõendama FuelEU aruandeid ja osalisi FuelEU aruandeid, kontrollima kasvuhoonegaaside heite mahukuse nõuetele vastavust, arvutades välja pardal kasutatava energia kasvuhoonegaaside heite mahukuse, vastavusbilansi ja nõuetele mittevastavate sadamakülastuste arvu, ning väljastama FuelEU vastavustunnistuse, nagu on sätestatud määruses (EL) 2023/1805;

b) kohaldavad täielikke ja tõhusaid tõendamismeetodeid seirekavade hindamisel, FuelEU aruannete ja osaliste FuelEU aruannete tõendamisel, kasvuhoonegaaside heite mahukuse nõuetele vastavuse kontrollimisel (arvutades välja pardal kasutatava energia kasvuhoonegaaside heite mahukuse, vastavusbilansi ja nõuetele mittevastavate sadamakülastuste arvu) ning FuelEU vastavustunnistuse väljastamisel, nagu on sätestatud määruses (EL) 2023/1805;

c) vastavad FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse IV peatükis osutatud tõendajatele esitatavatele nõuetele, sealhulgas erapooletuse ja sõltumatuse nõuetele.

Artikkel 4

Akrediteerimistaotlus

1. Akrediteerimistaotlus peab sisaldama teavet, mis on nõutud vastavalt artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardile.

2. Lisaks teeb akrediteerimist taotlev tõendaja (edaspidi „taotleja“) enne artiklis 5 osutatud hindamise algust riiklikule akrediteerimisasutusele kättesaadavaks teabe järgmiste aspektide kohta:

a) FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artikli 35 lõikes 1 osutatud menetlused ja protsessid ning FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artikli 35 lõikes 3 osutatud kvaliteedijuhtimissüsteem;

b) FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artikli 30 lõike 2 punktides a ja b osutatud pädevuskriteeriumid, kõnealuses artiklis osutatud jätkuva pädevuse protsessi tulemused ning muud asjakohased dokumendid kõigi tõendamistoimingutesse kaasatud töötajate pädevuse kohta, millele on osutatud artiklites 32 ja 33;

([6]) Komisjoni 3. detsembri 2020. aasta rakendusotsuse (EL) 2020/1835 (milles käsitletakse harmoneeritud standardeid akrediteerimise ja vastavushindamise kohta (ELT L 408, 4.12.2020, lk 6)) II lisas osutatud standard ISO/IEC 17029:2019 „Vastavushindamine. Üldised põhimõtted ja nõuded valideerimis- ja tõendamisasutustele“.

c) FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artiklis 38 osutatud jätkuva erapooletuse ja sõltumatuse tagamise protsess, sealhulgas asjakohased andmed taotleja ja tema töötajate erapooletuse ja sõltumatuse kohta;

d) tehnilised eksperdid ja peamised töötajad, kes osalevad seirekavade hindamises ning FuelEU aruannete ja osaliste FuelEU aruannete tõendamises ning kasvuhoonegaaside heite mahukuse nõuetele vastavuse kontrollimises, arvutades välja pardal kasutatava energia kasvuhoonegaaside heite mahukuse, vastavusbilansi ja nõuetele mittevastavate sadamakülastuste arvu;

e) nõuetekohase tõendamise tagamise menetlused ja protsessid, sealhulgas need, mis käsitlevad FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artiklis 36 osutatud tõendamise sisedokumente;

f) FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artiklis 37 osutatud asjakohased andmed;

g) kogu teave, mida riiklik akrediteerimisasutus nõuab.

Artikkel 5

Hindamine

1. Artiklis 3 osutatud hindamise käigus teeb artikli 12 kohaselt määratud hindamisrühm vähemalt järgmist:

a) vaatab läbi kõik asjakohased dokumendid ja andmed, mille taotleja on esitanud kooskõlas artikliga 4;

b) külastab tegevuskohta, et vaadata läbi esindav valim tõendamise sisedokumentidest ja hinnata taotleja kvaliteedijuhtimissüsteemi ning FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artiklis 35 osutatud tõendamistoimingute menetluste või protsesside rakendamist;

c) kontrollib esindava hulga selliste taotleja töötajate töötulemusi ja pädevust, kes osalevad:

i) seirekavade hindamises;

ii) FuelEU aruannete tõendamises;

iii) kasvuhoonegaaside heite mahukuse nõuetele vastavuse kontrollimises, arvutades välja pardal kasutatava energia kasvuhoonegaaside heite mahukuse, vastavusbilansi ja nõuetele mittevastavate sadamakülastuste arvu, ning

iv) FuelEU vastavustunnistuse väljastamises,

tagamaks, et töötajad tegutsevad kooskõlas käesoleva määrusega.

2. Hindamisrühm sooritab lõikes 1 kirjeldatud toimingud kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõuetega.

3. Hindamisrühm teatab hindamistulemustest ja mittevastavustest taotlejale, kellel palutakse vastata kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõuetega.

4. Taotleja võtab parandusmeetmeid kõigi talle lõike 3 kohaselt teada antud mittevastavuste korrigeerimiseks ja osutab oma vastuses meetmetele, mis on võetud või mida on kavas võtta ajavahemiku jooksul, mille riigi akrediteerimisasutus on mittevastavuste kõrvaldamiseks määranud.

5. Riiklik akrediteerimisasutus vaatab läbi taotleja poolt lõike 4 kohaselt esitatud vastuse.

6. Kui riiklik akrediteerimisasutus leiab, et taotleja vastus või võetud meede ei ole piisav või tulemuslik, nõuab ta taotlejalt lisateabe esitamist või täiendavate meetmete võtmist.

7. Lisaks võib riiklik akrediteerimisasutus nõuda tõendusmaterjali või korraldada järelhindamise, et hinnata parandusmeetmete tegelikku rakendamist.

Artikkel 6

Akrediteerimisotsus ja akrediteerimistunnistus

1. Taotlejale akrediteeringu andmise, selle pikendamise või uuendamise otsuse ettevalmistamisel ja tegemisel võtab riiklik akrediteerimisasutus arvesse artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõudeid.

2. Kui riiklik akrediteerimisasutus on otsustanud taotlejale akrediteeringu anda või seda uuendada, väljastab ta seda tõendava akrediteerimistunnistuse. Akrediteerimistunnistus antakse kõigi määruse (EL) 2023/1805 kohaste tõendamistoimingute jaoks.

3. Akrediteerimistunnistus sisaldab vähemalt artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi kohaselt nõutavat teavet.

4. Akrediteerimistunnistus kehtib kuni viis aastat pärast kuupäeva, mil riiklik akrediteerimisasutus kõnealuse tunnistuse väljastas.

Artikkel 7

Iga-aastane järelevalve

1. Riiklik akrediteerimisasutus teostab igal aastal järelevalvet iga tõendaja üle, kellele akrediteerimistunnistus on väljastatud. Selline järelevalve koosneb vähemalt järgmisest:

a) artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud tegevuskoha külastus;

b) esindava hulga tõendaja töötajate töötulemuste ja pädevuse vaatlemine ja hindamine kooskõlas artikli 5 lõike 1 punktiga c.

2. Riiklik akrediteerimisasutus teostab tõendaja üle lõike 1 kohast järelevalvet esimest korda 12 kuu jooksul pärast akrediteerimistunnistuse väljastamise kuupäeva.

3. Järelevalve kavandatakse nii, et riiklik akrediteerimisasutus saaks hinnata tõendaja ja tõendamistoimingutes osalevate töötajate akrediteerimistunnistusega hõlmatud tegevust esindava valimi ulatuses kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõuetega.

4. Järelevalve tulemuste alusel otsustab riiklik akrediteerimisasutus, kas akrediteeringu pikendamine kinnitatakse.

5. Kui tõendaja teostab tõendamist muu haldava riigi kui tõendaja akrediteerinud riikliku akrediteerimisasutuse liikmesriigi vastutusalas oleva ettevõtja jaoks, võib tõendaja akrediteerinud riiklik akrediteerimisasutus paluda kõnealuse haldava liikmesriigi akrediteerimisasutusel teostada järelevalvetoiminguid tema nimel ja vastutusel.

Artikkel 8

Uuesti hindamine

1. Tõendaja taotleb akrediteeringu uuendamist, et riiklik akrediteerimisasutus saaks tõendajat uuesti hinnata ja teha kindlaks, kas tunnistust võib enne selle aegumist pikendada.

2. Enne seda, kui riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistus aegub, hindab akrediteerimisasutus tõendajat uuesti, et teha kindlaks, kas tunnistuse kehtivust võib pikendada.

3. Uuesti hindamise kavandamisel tagatakse, et riiklik akrediteerimisasutus hindab tõendaja akrediteerimistunnistusega hõlmatud tegevust esindava valimi ulatuses.

4. Uuesti hindamist kavandades ja teostades täidab riiklik akrediteerimisasutus artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõudeid.

Artikkel 9

Erakorraline hindamine

1. Riiklik akrediteerimisasutus võib teha tõendaja erakorralise hindamise mis tahes ajal, tagamaks, et tõendaja vastab endiselt käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

2. Selleks et riiklik akrediteerimisasutus saaks hinnata erakorralise hindamise vajadust, teatab tõendaja kõnealusele asutusele viivitamata kõigist tema staatuse või toimingutega seotud märkimisväärsetest muudatustest, mis on tema akrediteeringu seisukohalt olulised.

3. Märkimisväärsed muudatused hõlmavad artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardis nimetatud muudatusi.

Artikkel 10

Haldusmeetmed

1. Riiklik akrediteerimisasutus võib tõendaja akrediteeringu peatada või tühistada, kui tõendaja ei täida käesoleva määruse nõudeid.

2. Riiklik akrediteerimisasutus peatab või tühistab tõendaja akrediteeringu, kui tõendaja seda taotleb.

3. Riiklik akrediteerimisasutus kehtestab, dokumenteerib, rakendab ja haldab akrediteeringu peatamise ja tühistamise menetlust kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõuetega.

4. Riiklik akrediteerimisasutus peatab tõendaja akrediteeringu, kui tõendaja:

a) on oluliselt rikkunud käesoleva määruse nõudeid;

b) ei ole püsivalt ja korduvalt täitnud käesoleva määruse nõudeid;

c) on rikkunud muid riikliku akrediteerimisasutuse kehtestatud konkreetseid tingimusi.

5. Riiklik akrediteerimisasutus tühistab tõendaja akrediteeringu järgmistel juhtudel:

a) tõendajal ei ole õnnestunud likvideerida akrediteerimistunnistuse peatamise otsuse põhjusi;

b) tõendaja tippjuhtkonna liige või tõendaja töötaja, kes on kaasatud käesoleva määruse kohastesse tõendamistoimingutesse, on tunnistatud süüdi pettuses;

c) tõendaja on sihilikult esitanud valeteavet või on teavet sihilikult varjanud.

6. Riikliku akrediteerimisasutuse otsuse kohta – akrediteering peatada või tühistada vastavalt lõigetele 1, 4 ja 5 – saab esitada kaebuse kooskõlas liikmesriikide poolt vastavalt määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 5 lõikele 5 kehtestatud menetlustega.

7. Riikliku akrediteerimisasutuse otsus tõendaja akrediteering peatada või tühistada jõustub pärast tõendajale sellest teatamist. Riiklik akrediteerimisasutus hindab enne kõnealuste otsuste tegemist teostatud toimingute mõju, võttes arvesse mittevastavuse laadi.

8. Riiklik akrediteerimisasutus katkestab akrediteerimistunnistuse peatamise, kui ta on saanud teda rahuldava teabe ja järeldab, et tõendaja vastab käesoleva määruse nõuetele.

II PEATÜKK

RIIKLIKELE AKREDITEERIMISASUTUSTELE ESITATAVAD NÕUDED

Artikkel 11

Riiklikele akrediteerimisasutustele esitatavad nõuded

1. Kui käesolevas määruses või määruses (EL) 2023/1805 ei ole sätestatud erisätteid riiklikele akrediteerimisasutustele esitatavate nõuete kohta, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 asjaomaseid sätteid.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel täidavad määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 4 lõike 1 kohaselt määratud riiklikud akrediteerimisasutused oma ülesandeid kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõuetega.

Artikkel 12

Hindamisrühm

1. Riiklik akrediteerimisasutus määrab iga artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõuete kohaselt tehtava hindamise jaoks hindamisrühma.

2. Hindamisrühma kuulub peaassessor, kes vastutab selle eest, et hindamine toimub kooskõlas käesoleva määrusega, ning vajaduse korral sobiv arv assessoreid või tehnilisi eksperte, kellel on konkreetse akrediteerimise ulatuse seisukohast asjakohased teadmised ja kogemused.

3. Hindamisrühma kuulub vähemalt üks isik, kellel on järgmised oskused:

a) piisavad teadmised määrusest (EL) 2023/1805 ja sellega seotud teisestest õigusaktidest ning FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artikli 32 lõike 2 punktis a osutatud asjakohastest suunistest;

b) pädevus ja arusaam, mis on vajalikud tõendamise hindamiseks ning teadmised eri liiki laevade omaduste ning kasvuhoonegaaside heitkoguste, kütusekulu ja muu asjakohase teabe seire ja aruandluse kohta vastavalt määrusele (EL) 2023/1805.

Artikkel 13

Assessori pädevusele esitatavad nõuded

1. Assessor peab olema pädev teostama artiklite 5–10 kohaseid toiminguid. Selleks peab assessor:

a) täitma artikli 1 lõikes 2 osutatud harmoneeritud standardi nõuded;

b) omama FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artikli 32 lõike 2 punktis b osutatud andmete ja teabe auditeerimiseks piisavaid teadmisi, mis on saadud koolitusel või isiku kaudu, kel on teadmised ja kogemused selliste andmete ja teabe auditeerimise alal;

c) omama piisavaid teadmisi FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artikli 32 lõike 2 punktis a osutatud asjakohaste õigusaktide ja kohaldatavate suuniste kohta.

2. Lisaks lõikes 1 osutatud pädevusnõuete täitmisele peab peaassessor tõendama, et ta on pädev juhtima hindamisrühma ja vastutama hindamise tegemise eest kooskõlas käesoleva määrusega.

3. Lisaks lõikes 1 sätestatud pädevusnõuete täitmisele peavad sisemistel ülevaatajatel ja isikutel, kes teevad otsuseid akrediteeringu andmise, pikendamise või uuendamise kohta, olema piisavad teadmised ja kogemused akrediteerimise hindamiseks.

Artikkel 14

Tehnilised eksperdid

1. Riiklik akrediteerimisasutus võib hindamisrühma kaasata tehnilised eksperdid, et tagada seoses konkreetse valdkonnaga üksikasjalikud teadmised ja erialane asjatundlikkus, mida on vaja peaassessori või assessori toetamiseks.

2. Tehnilisel eksperdil peab olema pädevus ja erialane asjatundlikkus, mis on nõutav peaassessori ja assessori tulemuslikuks toetamiseks seoses konkreetse valdkonnaga, kus sellise eksperdi teadmisi ja erialast asjatundlikkust vajatakse. Lisaks on tehnilisel eksperdil:

a) piisavad teadmised FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse artikli 32 lõike 2 punktis a osutatud asjakohaste õigusaktide ja kohaldatavate suuniste kohta;

b) piisav arusaamine tõendamistoimingutest.

3. Tehniline ekspert täidab konkreetseid ülesandeid kõnealuse peaassessori juhtimisel ja täielikul vastutusel.

Artikkel 15

Kaebused

Kui riiklik akrediteerimisasutus on saanud haldava riigi pädevalt asutuselt, laevandusettevõtjalt, liikmesriigi lipu all sõitvate laevade eest vastutavalt lipuriigilt või muudelt huvitatud isikutelt tõendaja kohta kaebuse, teeb riiklik akrediteerimisasutus mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kolm kuud pärast kaebuse saamist, järgmist:

a) otsustab, kas kaebus on põhjendatud;

b) tagab, et asjaomasele tõendajale antakse võimalus esitada oma märkused;

c) võtab asjakohaseid meetmeid kaebuse käsitlemiseks;

d) registreerib kaebuse ja võetud meetmed;

e) vastab kaebuse esitajale.

Artikkel 16

Vastastikune hindamine

1. Kui riiklikke akrediteerimisasutusi tuleb määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 10 kohaselt korrapäraselt vastastikku hinnata, rakendab määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 14 kohaselt tunnustatud asutus asjakohaseid vastastikuse hindamise kriteeriume ning tulemuslikku ja sõltumatut vastastikust hindamist, et hinnata, kas:

a) vastastikusele hindamisele kuuluv riiklik akrediteerimisasutus on akrediteerimistoimingud teostanud kooskõlas I peatükiga;

b) vastastikusele hindamisele kuuluv riiklik akrediteerimisasutus vastab käesolevas peatükis kehtestatud nõuetele.

2. Kriteeriumid sisaldavad vastastikust hindamist teostavate hindajate ja hindamisrühmade pädevusele esitatavaid nõudeid, mis sisalduvad määruses (EL) 2023/1805.

3. Määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 14 kohaselt tunnustatud asutus avaldab lõikes 1 osutatud riikliku akrediteerimisasutuse vastastikuse hindamise tulemused ja edastab need komisjonile, liikmesriikides riiklike akrediteerimisasutuste eest vastutavatele riiklikele ametiasutustele ja haldava riigi pädevale asutusele või artiklis 19 osutatud teabekeskusele.

4. Olenemata määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklist 10, kui riiklik akrediteerimisasutus on edukalt läbinud vastastikuse hindamise, mille on korraldanud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 14 kohaselt tunnustatud asutus enne käesoleva määruse jõustumist, vabastatakse kõnealune riiklik akrediteerimisasutus uuest vastastikusest hindamisest pärast käesoleva määruse jõustumist, kui ta suudab tõendada vastavust käesolevale määrusele.

5. Selleks esitab asjaomane riiklik akrediteerimisasutus taotluse koos vajalike dokumentidega määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 14 kohaselt tunnustatud asutusele.

6. Määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 14 kohaselt tunnustatud asutus otsustab, kas tingimused vabastuse andmiseks on täidetud.

7. Vabastust kohaldatakse ajavahemikul, mis ei ületa kolme aastat alates kuupäevast, mil riiklikule akrediteerimisasutusele esitati teade otsuse kohta.

Artikkel 17

Tõendajate vastastikune tunnustamine

Olenemata määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 11 lõikest 2, kui riiklik akrediteerimisasutus ei ole läbinud täielikku vastastikuse hindamise protsessi, aktsepteerivad liikmesriigid riikliku akrediteerimisasutuse akrediteeritud tõendajate akrediteerimistunnistusi juhul, kui määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 14 kohaselt tunnustatud asutus on alustanud kõnealuse riikliku akrediteerimisasutuse vastastikust hindamist ja ei ole avastanud kõnealuse riikliku akrediteerimisasutuse puhul ühtegi mittevastavust käesoleva määruse nõuetele.

Artikkel 18

Osutatavate teenuste seire

1. Kui liikmesriik on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/123/EÜ ([7]) artikli 31 lõike 4 kohase inspekteerimise käigus teinud kindlaks, et tõendaja ei vasta käesoleva määruse nõuetele, teatab haldava riigi pädev asutus või kõnealuse liikmesriigi riiklik akrediteerimisasutus sellest kõnealuse tõendaja akrediteerinud riiklikule akrediteerimisasutusele.

2. Kõnealuse tõendaja akrediteerinud riiklik akrediteerimisasutus käsitleb selle teabe edastamist kaebusena artikli 15 tähenduses ja võtab asjakohased meetmed ning vastab haldava riigi pädevale asutusele või riiklikule akrediteerimisasutusele kooskõlas artikli 22 lõike 3 teise lõiguga.

III PEATÜKK

TEABEVAHETUS

Artikkel 19

Teabevahetus ja teabekeskused

1. Liikmesriigid kehtestavad asjakohase teabe tõhusa vahetamise ja tulemusliku koostöö nende riikliku akrediteerimisasutuse ja haldava riigi pädeva asutuse vahel.

2. Kui liikmesriik on määruse (EL) 2023/1805 artikli 27 kohaselt määranud enam kui ühe pädeva asutuse, volitab ta ühte neist tegutsema teabekeskusena, et vahetada teavet, koordineerida lõikes 1 osutatud koostööd ja teostada käesolevas peatükis osutatud toiminguid.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/123/oj).

Artikkel 20

Akrediteerimisalane tööprogramm ja tegevusaruanne

1. Riiklik akrediteerimisasutus teeb iga aasta 31. detsembriks haldava riigi pädevale asutusele kättesaadavaks akrediteerimisalase tööprogrammi, mis sisaldab tema poolt akrediteeritud tõendajate loetelu. Akrediteerimisalane tööprogramm peab iga tõendaja kohta sisaldama vähemalt järgmist teavet:

a) teave toimingute kohta, mida riiklik akrediteerimisasutus on kõnealuse tõendaja jaoks ette näinud, eelkõige järelevalve- ja uuesti hindamise toimingud;

b) kuupäevad, mil riiklikul akrediteerimisasutusel on kavas teha vaatlusaudit tõendaja hindamiseks;

c) teave selle kohta, kas riiklik akrediteerimisasutus on taotlenud teise liikmesriigi riiklikult akrediteerimisasutuselt järelevalve teostamist vastavalt artikli 7 lõikele 5.

2. Kui esimeses lõigus osutatud teabesse tehakse muudatusi, esitab riiklik akrediteerimisasutus haldava riigi pädevale asutusele iga aasta 31. jaanuariks ajakohastatud tööprogrammi.

3. Pärast akrediteerimisalase tööprogrammi esitamist lõike 1 kohaselt esitab haldava riigi pädev asutus riiklikule akrediteerimisasutusele kogu asjakohase teabe, sealhulgas teabe kõigi kohaldatavate siseriiklike õigusaktide ja suuniste kohta.

4. Riiklik akrediteerimisasutus teeb iga aasta 1. juuniks haldava riigi pädevale asutusele kättesaadavaks tegevusaruande. Tegevusaruanne peab iga kõnealuse riikliku akrediteerimisasutuse poolt akrediteeritud tõendaja kohta sisaldama vähemalt järgmist teavet:

a) riikliku akrediteerimisasutuse poolt äsja akrediteeritud tõendajate akrediteerimise üksikasjad;

b) riikliku akrediteerimisasutuse poolt teostatud järelevalve- ja uuesti hindamise toimingute tulemuste kokkuvõte;

c) erakorraliste hindamiste tulemuste kokkuvõte, sealhulgas nende tegemise põhjused;

d) kõik tõendaja kohta esitatud kaebused alates viimasest tegevusaruandest ja riikliku akrediteerimisasutuse võetud meetmed;

e) üksikasjad meetmete kohta, mille riiklik akrediteerimisasutus on võtnud vastusena haldava riigi pädeva asutuse jagatud teabele.

Artikkel 21

Haldusmeetmetega seotud teabevahetus

Kui riiklik akrediteerimisasutus on kehtestanud tõendaja suhtes artikli 10 kohased haldusmeetmed või kui akrediteeringu peatamine on katkestatud või edasikaebust käsitleva otsusega on tühistatud riikliku akrediteerimisasutuse otsus artiklis 10 osutatud haldusmeetmete kehtestamise kohta, teavitab riiklik akrediteerimisasutus sellest haldava riigi pädevat asutust ja iga liikmesriigi riiklikku akrediteerimisasutust.

Artikkel 22

Haldava riigi pädeva asutuse teabevahetus

1. Iga kord, kui tuvastatakse mittevastavus või puudus, edastab selle haldava riigi pädev asutus, kes vastutab ettevõtjate eest, kelle jaoks tõendaja tõendamist teostab, igal aastal riiklikule akrediteerimisasutusele, kes on kõnealuse tõendaja akrediteerinud, järgmise teabe:

a) FuelEU aruannete ja osaliste FuelEU aruannete kontrolli, kasvuhoonegaaside heite mahukuse nõuetele vastavuse kontrolli (arvutades välja pardal kasutatava energia kasvuhoonegaaside heite mahukuse, vastavusbilansi ja nõuetele mittevastavate sadamakülastuste arvu) ning tõendamisaruannete kontrolli asjakohased tulemused, kui haldava riigi pädev asutus on teinud määruse (EL) 2023/1805 artiklis 17 osutatud täiendavaid kontrolle;

b) laevandusettevõtja täiendavate kontrollide tulemused, nagu on sätestatud määruse (EL) 2023/1805 artiklis 17, kui need tulemused on asjakohased riikliku akrediteerimisasutuse jaoks seoses tõendaja akrediteerimise ja järelevalvega või kui nendes tulemustes mainitakse, et on kindlaks tehtud andmed, mis ei vastanud määruse (EL) 2023/1805, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ ([8]), FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse või käesoleva määruse nõuetele;

c) kõnealuse tõendaja tõendamise sisedokumentide hindamise tulemused, kui haldava asutuse pädev asutus on dokumente hinnanud;

d) kaebused, mille haldava riigi pädev asutus on kõnealuse tõendaja kohta saanud.

2. Kui lõikes 1 osutatud teave annab tõendusmaterjali selle kohta, et pädev asutus on teinud kindlaks andmed, mis ei vastanud määruse (EL) 2023/1805, direktiivi 2003/87/EÜ ja FuelEU algatusega seotud tõendamistoiminguid käsitleva rakendusmääruse nõuetele, käsitleb riiklik akrediteerimisasutus seda teavet haldava riigi pädeva asutuse poolt kõnealuse tõendaja kohta esitatud kaebusena artikli 15 tähenduses.

3. Riiklik akrediteerimisasutus võtab asjakohased meetmed selliste probleemide lahendamiseks ja vastab haldava riigi pädevale asutusele mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kolm kuud pärast teabe saamist. Riiklik akrediteerimisasutus teatab oma vastuses haldava riigi pädevale asutusele võetud meetmetest ja vajaduse korral tõendaja suhtes kehtestatud haldusmeetmetest.

Artikkel 23

Järelevalvega seotud teabevahetus

1. Kui selle liikmesriigi riiklikul akrediteerimisasutusel, kes vastutab ettevõtja eest, kelle jaoks tõendaja tõendamist teostab, on artikli 7 lõike 5 kohaselt palutud teostada järelevalvetoiminguid, teatab ta tulemustest riiklikule akrediteerimisasutusele, kes on tõendaja akrediteerinud, välja arvatud juhul, kui mõlemad riiklikud akrediteerimisasutused on omavahel teisiti kokku leppinud.

2. Tõendaja akrediteerinud riiklik akrediteerimisasutus võtab lõikes 1 osutatud tulemusi arvesse, kui ta hindab tõendaja vastavust käesoleva määruse nõuetele.

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

3. Kui lõikes 1 osutatud tulemused tõendavad, et kõnealune tõendaja ei vasta käesoleva määruse nõuetele, võtab kõnealuse tõendaja akrediteerinud riiklik akrediteerimisasutus käesoleva määruse kohaselt asjakohaseid meetmeid ja teatab järelevalvetoiminguid teostanud riiklikule akrediteerimisasutusele järgmist:

a) tõendaja akrediteerinud riikliku akrediteerimisasutuse võetud meetmed;

b) vajaduse korral teave selle kohta, mida tõendaja on seoses tulemustega ette võtnud;

c) vajaduse korral teave selle kohta, millised haldusmeetmed on tõendaja suhtes kehtestatud.

Artikkel 24

Teabevahetus tõendaja asukohaliikmesriigiga

Kui tõendajale on akrediteeringu andnud muu liikmesriigi kui tõendaja asukohaliikmesriigi riiklik akrediteerimisasutus, edastatakse artiklis 20 osutatud akrediteerimisalane tööprogramm ja tegevusaruanne ka tõendaja asukohaliikmesriigi pädevale asutusele.

Artikkel 25

Akrediteeritud tõendajate andmebaasid

1. Riiklikud akrediteerimisasutused loovad ja haldavad andmebaasi, mis on üldsusele kättesaadav ja sisaldab järgmist teavet:

a) kõigi riiklikult akrediteerimisasutuselt akrediteeringu saanud tõendajate nimed, akrediteerimisnumbrid ja aadressid;

b) akrediteeringu andmise kuupäev ja selle kehtivuse lõppkuupäev;

c) teave tõendaja suhtes võetud haldusmeetmete kohta.

2. Kõigist tõendajate staatuse muudatustest teatatakse komisjonile asjakohast standardvormi kasutades.

3. Määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 14 kohaselt tunnustatud asutus lihtsustab ja ühtlustab juurdepääsu riiklikele andmebaasidele, et võimaldada tulemuslikku ja kulutõhusat teabevahetust riiklike akrediteerimisasutuste, tõendajate, laevandusettevõtjate ja haldava riigi pädevate asutuste vahel. Tunnustatud asutus võib ühendada need andmebaasid üheks keskseks andmebaasiks.

Artikkel 26

Tõendajate teated

1. Selleks et riiklik akrediteerimisasutus saaks koostada artiklis 20 osutatud akrediteerimisalase tööprogrammi ja tegevusaruande, saadab tõendaja iga aasta 15. novembriks sellele riiklikule akrediteerimisasutusele, kes on kõnealuse tõendaja akrediteerinud, järgmise teabe:

a) selliste tõendamiste kavandatud aeg ja koht, mida tõendajal on kavas teostada;

b) nende laevandusettevõtjate tegevuskoha aadress ja kontaktandmed, kelle seirekavu, FuelEU aruandeid ja osalisi FuelEU aruandeid hakatakse tõendama;

c) tõendamisrühma liikmete nimed.

2. Kui lõikes 1 osutatud teave muutub, teatab tõendaja nendest muudatustest akrediteerimisasutusele kõnealuse riikliku akrediteerimisasutusega kokkulepitud ajavahemiku jooksul.

Artikkel 27

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. september 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN